

 HEDEMORA KOMMUN	STYRDOKUMENT		Sida 1(4)
	Datum 2023-11-29		Omfattning Kommunkoncernen
	Giltighet fr o m 2024-03-05		Publicering Författningssamlingen
Godkänt/antaget av Kommunstyrelsen	Dokumentägare Förvaltningschef ansvarig nämnd	Dokumentansvarig Antikvarie	

Riktlinje för offentlig utsmyckning

Dok. Kategori	Riktlinje
Stadie	För beslut
Gallring	Bevaras
Kort beskrivning	Riktlinjen utgår från gällande Policy för offentlig utsmyckning och reglerar vad som ska uppnås och hur det ska uppnås avseende offentlig utsmyckning i Hedemora kommun. Den anger ramarna för hur verksamheten ska bedrivas för att uppnå god kvalitet i enlighet med policyn.

Ursprungligt beslutsdatum KS330-18 870 §103	Ursprungligt diarienummer MB 2019-389-870	Bör revideras senast Vid behov, med årlig översyn	Skapad av Antikvarie Annette Falk, Pia Hillborn och kommunjurist Ann-Christine Östlund Bäcke Hag
Revideringar (datum, §)	Vad revideringen avsett	Diarienummer vid revidering	Ändrad av

RIKTLINJE FÖR OFFENTLIGA UTSMYCKNINGAR I HEDEMORA KOMMUN

Denna riktlinje gäller hela kommunkoncernen i Hedemora kommun. Med Kommunen nedan menas Hedemora kommun inkl. helägda kommunala bolag.

1. Syfte

Riktlinjen utgår från gällande Policy för offentlig utsmyckning och reglerar vad som ska uppnås och hur det ska uppnås avseende offentlig utsmyckning i Hedemora kommun. Den anger ramarna för hur verksamheten ska bedrivas för att uppnå god kvalitet i enlighet med policyn.

Den offentliga konsten är en del av vårt demokratiska samhälle, är en demokratisk rättighet och är en av hörnpelarna inom den nationella kulturpolitiken i Sverige. Den ska ge alla människor tillgång till konst i deras vardagsmiljö. De offentliga utsmyckningarna i Kommunen syftar till att berika Hedemora kommuns invånares liv och hälsa, försköna offentliga miljöer och definiera Hedemorabygdens historia och samtid.

2. Definitioner

Offentliga utsmyckningar

Med offentliga utsmyckningar menas konstverk av permanent eller temporär karaktär som är placerade i offentliga miljöer och är tillgängliga för allmänheten. Det kan också vara installationer eller verk av ljus och ljud. Vid konstnärlig utsmyckning i pedagogiska eller omvårdande miljöer ska verksamhetens målgrupp vara den primära. Offentlig utsmyckning kan även vara konstnärliga insatser med verkshöjd på fasader eller portaler på byggnader.

Offentlig miljö

Offentlig miljö är miljöer som ägs eller används av det offentliga, dvs stat, region eller kommun.

Konstnärlig gestaltning av offentlig miljö

Med konstnärlig gestaltning av offentlig miljö avses den beställda offentliga konsten som är platsspecifik och placeras i eller i anslutning till en offentlig byggnad.

Lös konst

Lös konst är inte platsspecifik, utan köps in för att placeras i någon offentlig byggnad, och kan omplaceras.

Förvaltning av konst

Med förvaltning av konst avses rutiner för registrering och inventering samt skötsel av både fast och lös konst.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige ansvarar för att medel avsätts i den årliga investeringsbudgeten för offentlig utsmyckning i enlighet med gällande Policy för offentlig utsmyckning, den så kallade "enprocentsregeln".

Ansvarig nämnd/styrelse för offentlig utsmyckning och dess förvaltning

Ansvarig nämnd/styrelse för offentlig utsmyckning framgår av reglemente. De investeringsprojekt som genererar avsättning till offentlig utsmyckning ska anges i den årliga investeringsbudgeten för ansvarig nämnd/styrelse. Ansvarig nämnd/styrelse för offentlig utsmyckning ansvarar för att vårdplaner upprättas följs, följs upp och utvärderas. Medel för vård och underhåll av objekten bör avsättas årligen i den ansvariga nämndens/styrelsens budget. Vårdplanerna ska uppdateras kontinuerligt efter vidtagna åtgärder. I de fall då konstföremål blir vandaliserade så rekommenderas att medel äskas via investeringsbudgeten.

Förvaltningen till ansvarig nämnd/styrelse för offentlig utsmyckning i Hedemora kommun ansvarar för praktiskt genomförande och fysisk tillgänglighet till offentliga utsmyckningar.

Arbetsgrupp för offentlig utsmyckning

Vid varje enskilt projekt ska en tvärasektoriell arbetsgrupp för offentlig utsmyckning utses med representanter från berörda nämnder/bolag. Syftet med arbetsgruppen är att få in tvärasektoriella perspektiv i arbetet och möjliggöra införskaffande och placering av den aktuella offentliga utsmyckningen.

Arbetsgruppens uppdrag är att

- ansvara för och samordna processen med samtliga parter (byggprojektledare, brukargrupp, konstnär, konstkonsult etcetera) för offentliga utsmyckningar,
- ansvara för genomförande av skissuppdrag och
- besluta om val av konstnär/er och verk samt placering av offentlig utsmyckning efter samråd med berörda verksamheter.

Arbetsgruppen utses av berörda förvaltningschefer/vd:ar. Sammankallande i arbetsgruppen utses av ansvarig nämnds förvaltningschef för offentlig utsmyckning i Hedemora kommun. Rapportering av och information från arbetsgruppens arbete sker till berörda nämnder/styrelser.

Kommunens antikvarie

Kommunens antikvaries ska inom sitt uppdrag

- vara ansvarig tjänsteperson för förvaltning av konst,
- handlägga ärenden för offentliga utsmyckningar och vara föredragande i arbetsgruppen för offentlig utsmyckning,
- ansvara för att vårdplaner för beslutade och genomförda konstnärliga insatser/objekt för offentlig utsmyckning upprättas och
- bereda ärenden om mottagande av donationer av konstverk inför beslut av kommunstyrelsen.

4. Enprocentsregeln

Enprocentsregeln är en gammal statlig finansieringsmodell och ekonomisk princip för offentlig konst i Sverige som förutom statliga myndigheter tillämpas av regioner och kommuner. Den offentliga konsten på gator, torg och i offentliga byggnader har skapats mycket tack vare införandet av ”enprocentsregeln”.

Principen innebär att cirka en av den totala budgeten avsätts för konstnärlig gestaltning vid ny-, om- och tillbyggnad av byggnader och nyanläggningar eller förändringar av offentliga utomhusmiljöer, exempelvis parker, torg, gång- och cykelstråk, tunnlar och parkeringsplatser.

I beräkningsunderlaget för offentlig utsmyckning i Hedemora kommun bör högst 10 prisbasbelopp per projekt i den totala beräknade kostnadskalkylen – produktionskostnaden – exklusive moms avsättas för offentlig utsmyckning. Definitionen av produktionskostnaden som igår i beräkningsunderlaget är kostnader för:

- projektering,
- arkitektuppdrag,
- byggplanering,
- byggnation och
- besiktning.

5. Anlitande av konstnärer

Uppdraget för den offentliga utsmyckningen ska implementeras i byggprocessen. Konstnär/er ska anlitas i ett tidigt skede, redan i plan- och byggprocesser och/eller vid projekteringen av en ny-, om- och tillbyggnation. Exempelvis i anslutning till eventuellt arkitektuppdrag. Då ges möjligheten att få in ett konstnärligt perspektiv redan i planeringsstadiet. Vid val av konstnär/er och motiv/utförande ska skissuppdrag för uppdraget genomföras.

6. Lagen om offentlig upphandling (2016:1145) - LOU

Inköp av offentliga utsmyckningar eller konstnärliga uppdrag ska ske i enlighet med lagen om offentlig upphandling (2016:1145) – LOU.

7. Placering av offentliga utsmyckningar

Offentlig utsmyckning ska placeras i kommunens verksamheter och i offentliga rum utifrån principen att så många människor som möjligt kan ta del av den. Konst som skapats för en specifik plats eller byggnad och som med sitt uttryck förhöjer upplevelsen av platsen eller byggnaden. Gestaltningen ska ge karaktär och identitet.

8. Uppföljning, utvärdering, vård och underhåll av offentliga utsmyckningar

Uppföljning och utvärdering av beslutade och genomförda konstnärliga insatser/objekt är viktiga inslag i all form av offentlig utsmyckning. Vårdplan och rutiner för hur dessa i framtiden ska skötas ska alltid upprättas för varje enskilt verk.